

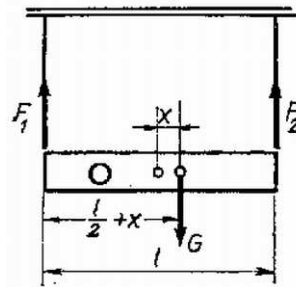
I. megoldás. Az 1. ábra alapján a gerenda egyensúlyának feltételei:

$$F_1 + F_2 - G = 0,$$

$$G[(l/2) + x] - F_2 l = 0,$$

ahol x a lyukas gerenda középpontjának és súlypontjának a távolsága, G a lyukas gerenda súlya, F_1 és F_2 a két kötél erő. A gerenda súlya (g a nehézségi gyorsulás):

$$G = 0,6 \text{ g/cm}^3 [10 \text{ cm} \cdot 10 \text{ cm} \cdot 2 \text{ m} - (3 \text{ cm})^2 \pi \cdot 10 \text{ cm}] g = 116 \text{ N}.$$

1. ábra

Az x távolságot a gerenda bal oldali végére felírt forgatónyomatéki egyensúlyból határozhatjuk meg:

$$(l/4)[10 \text{ cm} \cdot 10 \text{ cm} \cdot 100 \text{ cm} - (3 \text{ cm})^2 \pi \cdot 10 \text{ cm}](0,6 \text{ g/cm}^3) \cdot g +$$

$$+ (3/4) l [10 \text{ cm} \cdot 10 \text{ cm} \cdot 100 \text{ cm}](0,6 \text{ g/cm}^3) \cdot g =$$

$$= [(l/2) + x] \cdot [10 \text{ cm} \cdot 10 \text{ cm} \cdot 200 \text{ cm} - (3 \text{ cm})^2 \pi \cdot 10 \text{ cm}](0,6 \text{ g/cm}^3) \cdot g.$$

Ebből

$$x = 0,72 \text{ cm}.$$

Ezeket az adatokat behelyettesítve a fenti egyenletrendszerbe, kapjuk:

$$F_1 = 57,6 \text{ N}, \quad F_2 = 58,4 \text{ N}.$$

Guba Kornél (Kazincbarcika, Ságvári E. Gimn., I. o. t.)

II. megoldás. A gerendából kivett henger alakú lyukat helyettesítjük egy, a henger F súlyával egyenlő nagyságú felfelé ható erővel. Jelöljük G_0 -al a gerenda súlyát a fúrás előtt (1. a 2. ábrát). Az egyensúly feltétele:

$$F_1 + F + F_2 - G_0 = 0,$$

$$F \cdot (l/4) + F_2 \cdot l - G_0 \cdot (l/2) = 0.$$

Itt

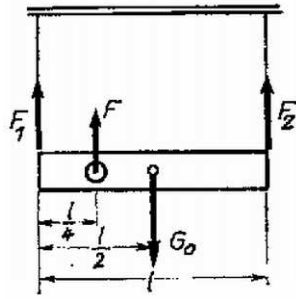
$$G_0 = (0,6 \text{ g/cm}^3) \cdot 10 \text{ cm} \cdot 10 \text{ cm} \cdot 2 \text{ m} \cdot g = 117,7 \text{ N};$$

$$F = (0,6 \text{ g/cm}^3)(3 \text{ cm})^2 \pi \cdot 10 \text{ cm} \cdot g = 1,7 \text{ N}.$$

G_0 és F behelyettesítésével az egyenletrendszerből

$$F_1 = 57,6 \text{ N}; \quad F_2 = 58,4 \text{ N}$$

adódik.

2. ábra

Antal Tamás (Debrecen, KLTE Gyak. Gimn., I. o. t.)